



Conèixer el món de Jaume Cabré

Visat núm. 2
(octubre 2006)

per Pieter Lamberts

Fa molts anys, durant una visita a Barcelona, vaig comprar a la llibreria Ona una novel·la d'un tal Jaume Cabré: *Carn d'olla*. No coneixia ni el títol ni l'escriptor, però això es pot atribuir perfectament a la meva ignorància. Vaig començar a aprendre català i volia llegir tot el que em queia a les mans: menús, fullets, diaris, revistes, novel·les. És clar que picava massa alt quan Jaume Cabré va aparèixer a la meva biblioteca. Però, això sí, jo continuava el meu aprenentatge casolà de català.

Molts anys després vaig prendre la decisió de fer la carrera de filologia espanyola. D'una banda, perquè m'agraden les llengües en general i, de l'altra, perquè als Països Baixos no es pot fer la carrera de filologia catalana. Un cas clar de *next best*. Això sí, la Universitat d'Amsterdam ofereix, i encara ofereix, una assignatura secundària de català. Així doncs, em vaig decidir d'anar dues vegades a la setmana de Nimega, on estudiava i vivia —i encara hi visc—, a Amsterdam; un viatge amb tren d'una hora i mitja.

Després d'obtenir el meu diploma vaig començar a fer de lector per a una editorial. En una ocasió l'editora em va demanar si volia traduir un llibre. És clar que vaig dir que sí, i així va començar la meva trajectòria de traductor. No amb una novel·la de Cabré, sinó amb *La felicitat* de Lluís-Anton Baulenas. Significava una feina enorme per a mi, però per sort podia aprendre dels coneixements d'un català de Manresa que viu a Holanda: Joan Garrit.

Casualment la mateixa editora em va tornar a demanar si volia traduir un altre llibre. De qui? Exacte. Va reaparèixer Jaume Cabré. I de quina manera. L'editora em confiava *Les veus del Pamano!* I d'aquesta manera vaig entrar al món de Jaume Cabré. I quin món! Quines emocions fortes, quins instints baixos, quina decadència humana, tot embolcallat amb una llengua rica i plena i, moltes vegades, desafiant per al traductor novell que era jo. Justament per l'estil personal i peculiar de Jaume Cabré —per les seves, diguem-ne, *Cabreades*— de vegades em deia a mi mateix: però, això no es pot traduir. Però sí que ens vam espavilar, en Joan i jo, i finalment ens en vam sortir. Just abans de la Fira de Frankfurt va sortir *De stemmen van de Pamano*, la versió neerlandesa de *Les veus del Pamano*.

I ara desitjo dues coses: fer un viatge per la regió del Pamano, i conèixer personalment Jaume Cabré. I *Carn d'olla*? Doncs, encara és a la meva biblioteca, esperant-me.

Nimega, novembre 2007